

Anastáz Opasek (1913–1999)
60. opat a 1. arcioopat břevnovský

Mládí, noviciát, studia: 1913–1938

1913 Jan Nepomucký Vojtěch Opasek se narodil 20. dubna ve Vídni.

1919 Rodina Opaskových se vrátila do Čech (Kolín).

1932 V červnu maturoval Opasek na reálném gymnáziu v Kolíně a v říjnu byl přijat do břevnovského kláštera jako novic s řeholním jménem Anastáz.

1933 23. října složil první (časné) řeholní sliby.

1936 Anastáz Opasek přijal tzv. sliby věčnými trvalý závazek žít podle Řehole Benediktovy.

1938 Završil studia v benediktinské koleji u Sv. Anselma v Římě a 11. července, na slavnost sv. Benedikta, přijal od pražského světícího biskupa Jana Remigera kněžské svěcení.

Převor a opat: 1938–1949

1938 Mladý pater Anastáz působil jako kaplan v břevnovské farnosti a už v září 1938 se stal břevnovským převorem.

1939 Kláštery Břevnov a Broumov byly 3. ledna odděleny; Broumov se stal samostatným opatstvím. Dosavadní 59. opat břevnovský Dominik Prokop se stal prvním opatem broumovským; konventuálním převorem Břevnova byl jmenován Anastáz Opasek a apoštolským (tj. papežovým) delegátem pro tento klášter opat Corbinianus Hoffmeister z bavorského kláštera Metten.

1938–1945 A. Opasek reorganizoval břevnovské hospodářství; proběhla renovace kláštera, a to i přesto, že část objektu byla obsazena německou armádou.

1945 V dubnu se A. Opasek stal členem ilegálního revolučního Národního výboru; 8. května dojednal odchod německé posádky z břevnovského kláštera.

1945 Z Broumova musela odejít většina německých řeholníků a A. Opasek se stal také administrátorem broumovského opatství.

1946 Od léta podporovali české a několik zbývajících německých mnichů v broumovském opatství čechoameričtí benediktini z opatství Lisle u Chicaga (USA) pod převorem Johnem Cherfem (nepřijali československé státní občanství a po únoru 1948 museli opustit Československo).

1947 12. března kapitula břevnovského kláštera zvolila Anastáze Opaska šedesátým opatem břevnovským. Opat Anastáz byl 13. dubna 1947 slavnostně uveden do úřadu (benedikován) pražským arcibiskupem Josefem Beranem.

Vězeň, dělník, exulant, básník: 1949–1990

1949 19. září byl opat Opasek zatčen, poté obviněn z velezrady a špionáže.

1950 2. prosince byl spolu s dalšími církevními hodnostáři (»biskup Zela a společníci«) odsouzen ve vykonstruovaném procesu k doživotnímu vězení.

1950 V dubnu byl břevnovský klášter, stejně jako jiné kláštery, policií obsazen, »vyklizen« (rozumějme od řeholníků) a zabaven státem.

1949–1960 Anastáz Opasek byl vězněn v Praze na Pankráci a v Ruzyni, v Kartouzích (Valdicích) a v Leopoldově, v roce 1960 byl podmíněně propuštěn.

1960–1968 Anastáz Opasek bydlel v Praze a bez tzv. státního souhlasu k výkonu duchovní služby, tj. bez možnosti vykonávat své kněžské poslání, pracoval jako dělník na stavbách a poté jako skladník v Národní galerii v Praze.

1968 Opat Anastáz v prosinci odjel přes Rakousko do benediktinského kláštera v bavorském Rohru, kde v mnišském životě pokračovala komunita mnichů z Broumova.

1969 Anastáz Opasek promoval na Lateránské univerzitě v Římě, titul doktora teologie získal za práci *Relatio hominis ad Deum sub Lege et in gratia*, datovanou do roku 1949.

1972 Anastáz Opasek s Vladimírem Neuwirthem založili v exilu sdružení katolických laiků Opus bonum, navazující mj. na dílo staroříšského vydavatele Josefa Floriana. Opasek byl předsedou, jednatelem po Neuwirthovi Richard Belcredi. Opus bonum pořádalo diskusní setkání (Franken, Rohr), v tradici se pokračuje dodnes (v Břevnově).

1973–1990 Anastáz Opasek publikoval sbírky básní:

Katakomben des Heute (1973),

Obrazy (1974, podruhé 1993),

Leben, festgelegt auf die Mitte (1976),

Er-fahrungen (1978),

Život upřen do středu (1978),

Podvečerní hudba (1979),

Vypráhlá krajina (1980),

Zwei mal Zwölf Gedichte (1983, česky i německy),

Slova a slovo / Wörter und das Wort (1987, česky i německy),

Z té dálky / Aus jener Ferne (1990, česky i německy).

Po návratu do Břevnova připravil Jan Šícha k vydání soubor Opaskových sbírek pod názvem *Život upřen do Středu* (1995). Německé překlady pořizoval Franz Peter Künzel.

Návrat: 1990–1999

1990 V květnu se opat Anastáz dočasně vrátil do svého kláštera, definitivně pak 11. října.

V Břevnově se soustřeďovali čeští benediktini ze všech klášterů, aby obnovili mnišský život.

1991 Československý prezident Václav Havel udělil opatu Opaskovi Řád T. G. Masaryka (II. třídy).

1992 Velkého čtenářského úspěchu se dočkaly opatovy paměti *Dvanáct zastavení* (editorka Marie Jirásková, vyd. 1992, 1997 a 2013).

1993 U příležitosti milénia založení opatství byla dovršena základní rekonstrukce kláštera. Břevnovskému opatství byl udělen čestný titul arcioopatství.

1997 Při oslavách svatovojtěšského milénia navštívil břevnovský klášter papež Jan Pavel II. (26. dubna tu proběhlo setkání papeže s nemocnými a s řeholicemi a řeholníky v bazilice sv. Markéty).

1999 24. srpna 1999, o svátku sv. Bartoloměje, zemřel Anastáz Opasek v Rohru.

Pohřeb se konal v bazilice sv. Markéty 3. září 1999, o svátku sv. Řehoře Velikého.

K poslednímu odpočinku byl arcioopat Anastáz uložen na hřbitově v Praze-Břevnově.

1999 Brzy po arciopatově smrti byla vydána životopisná a vzpomínková kniha Moniky Elšíkové *Dobré dílo Anastáze Opaska* (podruhé pod názvem *Opat chuligán* 2005).